

SAKSFRAMLEGG

Til:
Universitetsstyret

Møtedato:
05.12.2019

Sak:

Forslag til frysing av opptak til Bachelor i teologi høsten 2020

Innstilling til vedtak:

1. *Universitetsstyret tar redegjørelsen til etterretning*
2. *Bachelor i teologi lyses ikke ut for opptak for studieåret 2020/2021*

Bakgrunn:

Det vises til universitetsstyrets behandling av sak S 46/19 «*Studieprogramporteføljen for opptak til studieåret 2020/2021 og fastsetting av opptaksrammer*». I forbindelse med styrebehandlingen ble det klart at universitetsstyret ikke hadde fått tilstrekkelig med informasjon til å fatte vedtak vedrørende frysing av opptak til Bachelor i teologi. Det ble derfor besluttet at styret skulle bli forelagt en egen sak vedrørende dette opptaket.

Universitetsdirektøren vil nedenfor redegjøre for historikken i saken, samt legge frem Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning (HSL-fak) sin redegjørelse for frysing av opptak til teologistudiet.

Historikk

Studietilbudet i teologi (og religionsvitenskap) ble opprettet ved UiT i 1995. I 2014 ble studietilbudet formelt godkjent og fristilt fra Det teologiske fakultet ved Universitetet i Oslo. Sammen med praktisk-teologisk utdanning ved Kirkelig utdanningssenter i nord (KUN¹) er teologistudiet ekvivalent med cand.theol.-graden ved Det teologiske fakultet ved UiO. Studiet ved UiT har en særlig innretning mot samiske, nordnorske og arktiske forhold. Studiet ble opprinnelig opprettet som en studieretning i bachelor- og masterprogrammene i religionsvitenskap.

Universitetsstyret behandlet 8.desember 2015 saken «Gjennomgang av studieprogram med få studenter» (sak 61/15). Studieretningen i teologi ble vurdert i denne gjennomgangen. I saksfremlegget fremkom det at det fra studieretningen i teologi er uteksaminert omtrent en kandidat per år i perioden 2010-2015, og at det ansvarlige instituttet kun hadde kjennskap til 10 personer som siden 1995 er blitt ordinert til prest etter å ha fullført hele eller deler av studieløpet ved UiT. HSL-fak konkluderte derfor med at oppbyggingen av studieretningen i teologi har vært mislykket, og i perioden 2015 – 2016 ble både fakultetsstyret og universitetsstyret forelagt forslag om å legge ned studieretningen i teologi.

¹ 1.09.2018 ble KUN en del av VID Vitenskapelige høyskole

Etter en omfattende prosess der Den norske kirke bl.a. gikk inn og garanterte midler til en flerårig rekrutteringskampanje fattet universitetsstyret til slutt følgende vedtak vedrørende studieretningen (sak S 66/16):

«Bachelorprogrammet religionsvitenskap studieretning teologi videreføres. Fakultetet må redegjøre for hvordan læringsmiljøet til studentene skal sikres. Programmet må vurderes på nytt etter tre år.

Senere samme år, ble det fremmet en fullmaktsak for rektor der studieretningene (etter anbefaling fra NOKUT) ble omgjort til et egne studieprogram (sak F-216).

I etterkant av vedtaket om oppretting av et eget bachelor- og masterprogram i teologi ble det etablert et eget prosjekt (med et eget styre) hvor bispekontoret, Institutt for arkeologi, historie og religionsvitenskap, Samisk kirkeråd, KUN og studentene er representert. Prosjektet har vært finansiert av Nord Troms bispedømmeråd. Prosjektet har som mål å øke rekrutteringen til teologistudiet og en rekke tiltak har vært iverksatt, blant annet tilstedeværelse på arbeidslivsmesser, reklamekampanjer m.m².

Prosess for revisjon av studietilbudet i teologi på HSL-fak

HSL-fakultetet har fulgt opp universitetsstyrets vedtak i sak S- 66/16 og har inneværende år igangsatt en prosess for å evaluere og revidere studietilbudet i teologi. Prosessen er lagt opp med møter med fagmiljø, studenter og eksterne samarbeidspartnere, herunder Den norske kirke (se vedlagte redegjørelse fra fakultetet). Etter dialog med universitetsledelsen er fakultetet blitt innvilget noe mer tid til å gjennomføre prosessen enn det som opprinnelig var forutsatt. Planen er at anbefalingene etter evalueringen skal legges frem for fakultetsstyret på HSL-fak våren 2020. Eventuelle forslag til endringer i programmet som krever behandling i universitetsstyret vil dermed først kunne fremmes høsten 2020.

Beslutning om frysing

Hovedårsakene til at fakultetet har besluttet å fryse opptaket på bachelor i teologi er å sikre fremgang og ro i revisjonsprosessen, samt at det ikke er ønskelig å ta opp studenter på et studietilbud som etter all sannsynlighet skal ha en annen form i framtiden. Det har hele veien vært klart at studiet skal vurderes (jfr. tidligere vedtak) og foreløpige vurderinger er presentert fra institutt- og fakultetsledelse i møtet med eksterne parter allerede i juni inneværende år. I lignende tilfeller der det er startet opp et arbeid for å gjøre større revisjoner og vurderinger knyttet til studieprogram, har det vært vanlig at opptaket fryses ett år i påvente av utfallet. Fakultetet ønsker ikke at det skal tas opp studenter på et studieprogram som potensielt vil ha en annen form i tiden framover. Dette er også noe fakultetet har hatt gode erfaringer med tidligere (jf. frysing av blant annet opptak til arkeologi og filosofi). Frysing av opptaket for høsten 2020 vil ikke påvirke tilbudet til de som allerede går på studiet, og alle emner vil gå som planlagt.

² Effekten av disse tiltakene vil være en del av evalueringen, og skal ikke kommenteres her. For ordens skyld kan det likevel opplyses at antallet studenter som er tatt opp og møtt til BA-programmet de tre siste årene varierer fra 3 til 5 studenter per år. I samme tidsperiode er det uteksaminert til sammen 2 kandidater med fullført BA-grad i teologi. Enkeltemner i programmet har flere studenter enn de som er registrert som programstudenter. Alle tall er hentet fra Database for høyere utdanning.

Universitetsdirektørens vurdering

Universitetsdirektøren vil presisere at denne saken utelukkende handler om hvorvidt UiT skal ta opp studenter til fulle gradsstudier i Bachelor i teologi, høsten 2020. Hvordan teologitilbudet ved UiT skal utvikles og organiseres videre er en sak for seg, som universitetsstyret først vil få til behandling dersom HSL-fak foreslår vesentlige endringer av Bachelor- og/eller Master i teologi. Universitetsdirektøren ønsker likevel å fremheve, slik HSL-fak skriver i sin redegjørelse, at : «...hovedmålet (med prosessen) er å se på hvordan UiT kan bidra til å utdanne flere prester i og for nord». I dette ligger det at UiT er seg sitt ansvar bevisst, og at universitetet vil bidra konstruktivt for å sikre at landsdelen har tilgang på prester. UiT er også takknemlig for støtten kirkelige institusjoner har gitt til rekrutteringstiltak m.m., og ser det som avgjørende å ha et nært samarbeid med kirkelige aktører, også i fremtiden.

Det er vanlig å fryse opptaket til program som er under revisjon. Studenter som tas opp til en utdanning har rett til å følge den studieplanen de har fått opptak på. Det er derfor uheldig å ta opp nye studenter til et program der studieplanen er under endring. Ved å fryse opptaket unngår man å måtte ha parallelle kull.

Fakultet har forsikret nåværende studenter om at en eventuell frysing av opptaket ikke vil påvirke deres tilbud. Masterprogrammet i teologi vil også lyses ut høsten 2020, så studenter som avslutter sin bachelorgrad vil ha muligheten til å søke opptak til master. Studenter som ønsker opptak til enkeltemner i teologi, vil fortsatt kunne få det. Universitetsdirektøren er godt kjent med at ansatte og studenter likevel ikke ønsker at programmet skal fryses, men kan ikke se at de i vesentlig grad vil bli negativt påvirket av at UiT lar være å ta opp gradsstudenter ett enkelt år.

Samlet sett mener universitetsdirektøren at fakultetet har redegjort tilfredsstillende for beslutningen om å fryse opptaket, og ser ikke grunn til å anbefale styret å overprøve denne. HSL-fakultetet og AHR må imidlertid påse at alle berørte parter blir involvert og tilstrekkelig informert om den prosessen som pågår rundt revisjonen av studietilbudet i teologi.

Universitetsdirektøren har vært i kontakt med Nord-Hålogaland bispedømme, og har gitt informasjon om innstillingen i denne saken og kirkens videre involvering i revisjonsprosessen.

Jørgen Fosslund
universitetsdirektør

Heidi Adolfsen
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Saksbehandler: Øyvind H. Mikalsen

1 Vedlegg: Redegjørelse fra HSL-fak